

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNiques PER A L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA EN EL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA DEL PLA TERRITORIAL SECTORIAL PER A LA IMPLANTACIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES A CATALUNYA (PLATER), fase II

1. ANTECEDENTS

1.1. Introducció

La Unió Europea ha establert com a objectiu la neutralitat climàtica en l'horitzó 2050, fixant uns objectius molt ambiciosos a mig termini. Les energies renovables són una de les mesures més efectives per assolir aquest objectiu, per això, s'ha establert un marc normatiu europeu favorable al desenvolupament d'aquestes instal·lacions. Cal destacar el Reglament (UE) 2022/2577 pel que s'estableix un marc per accelerar el desplegament de les energies renovables i la Directiva (UE) 2023/2413 d'actualització de l'anterior Directiva d'energies renovables (DER III).

Aquest marc normatiu planteja una filosofia de treball específica per accelerar la implantació de les energies renovables en el territori, basada en una planificació estratègica territorial que els Estats membres hauran de dur a terme. Una part d'aquesta filosofia ja està recollida al Reglament, però, a més a més, la proposta de modificació de la Directiva defineix dos tipus de zones: les zones disponibles per a les energies renovables (zones terrestres i marines necessàries per a la instal·lació de les centrals de producció d'energia a partir de fonts renovables que permetin assolir la contribució dels Estats a l'objectiu de la Unió en matèria d'energies renovables a l'horitzó 2030, reflectint les evolucions estimades i la capacitat instal·lada total prevista) i les zones d'acceleració de les energies renovables (zones especialment adequades per desenvolupar projectes d'energia renovable, i en què no s'espera que el seu desplegament tingui un impacte mediambiental significatiu).

Catalunya assumeix com a propis els objectius i les estratègies que són aprovades en el marc de la política energètica europea. En aquest sentit, s'han desenvolupat en els darrers anys les bases del Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya (PNTEC), la Llei 16/2017, del Canvi climàtic, i la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050), que estableixen els trets fonamentals de la transició energètica de Catalunya, que tenen com a objectiu la descarbonització del sistema energètic de Catalunya mitjançant un nou sistema energètic eficient i basat en les energies renovables.

Així, Catalunya fa també una aposta clara per un model energètic renovable basat en recursos autòctons a l'horitzó de l'any 2050. En un nou escenari basat en un equilibri oferta-demanda d'energia elèctrica a nivell de Catalunya i amb una producció d'energia elèctrica exclusivament d'origen renovable (fonamentalment d'energia eòlica i solar fotovoltaica), caldrà maximitzar la generació d'energia elèctrica a les teulades dels edificis (mitjançant l'autoconsum individual i col·lectiu) i altres espais antropitzats, però també es requerirà la implantació d'un gran nombre d'instal·lacions de generació d'energies renovables a terra, amb una conseqüent i significativa ocupació del sòl, juntament amb les xarxes de transport i distribució corresponents.

Per tal de complir amb aquest gran repte de futur i basant-se en el que determina la Directiva d'Energies Renovables, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar a principis de maig de 2022 l'elaboració d'un Pla Territorial Sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya (PLATER), fonamentalment eòlica i fotovoltaica, necessàries per a desenvolupar la transició energètica a Catalunya i complir amb els objectius de la Llei del canvi climàtic en matèria d'energia.

Aquest Pla Territorial Sectorial determinarà la distribució arreu del territori de les instal·lacions d'aprofitament de les energies renovables necessàries per a fer efectiva la transició energètica a Catalunya, fixarà les mesures, recomanacions i disposicions reglamentàries i normatives necessàries per a dur a terme aquesta implantació d'energia renovable en el territori i finalment concretarà, si escau, l'obligació de reserva de sòl per a la instal·lació d'energies renovables necessària a llarg termini, així com per a les instal·lacions de transport, distribució i emmagatzematge d'energia elèctrica que requereixi el sistema elèctric, incorporant la perspectiva de la cohesió territorial i de la participació local i ciutadana.

El PLATER està subjecte a la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, així com també a la Llei catalana 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes. Atès que aquest pla pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient, segons el que estableix l'article 5 de la Llei catalana, resta sotmès al procediment d'avaluació ambiental estratègica ordinària.

L'avaluació ambiental estratègica de plans i programes (AAE) és un instrument que es basa en un procés sistemàtic per avaluar, en l'estadi més incipient possible del procés de decisió, la qualitat ambiental i les conseqüències dels escenaris alternatius i els propòsits de desenvolupament incorporats a les iniciatives de polítiques, plans o programes. L'AAE identifica, preveu i avalua els efectes mediambientals i altres efectes rellevants d'un pla o programa abans que es prenguin decisions i obligacions importants. El 2023 es va iniciar el procés d'AAE, amb la redacció i presentació del Document Inicial Estratègic (DIE), la primera fase de consultes preceptives als organismes afectats i l'obtenció del Document d'Abast. A finals de 2025 es preveu finalitzar la primera versió del propi pla i la versió inicial de l'estudi ambiental estratègic, el què permetrà iniciar la fase d'informacions públiques per a tots dos documents.

1.2. Justificació de la necessitat de contractar

En compliment del que estableix la Directiva 2001/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de juny de 2001, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient i la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i les seves modificacions, i en el marc d'acció de la Llei 6/2009 d'avaluació ambiental de plans i programes, es determina que l'elaboració de l'avaluació ambiental estratègica dels plans afectats correspon a la persona o òrgan promotor del pla.

Per tots aquests motius, el Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, i més concretament l'Institut Català d'Energia (ICAEN), com a organisme promotor i coordinador de

les tasques d'elaboració del PLATER, és responsable de dur a terme el procés d'Avaluació Ambiental Estratègica (AAE) d'aquest pla.

Per tant, donat el caràcter específic que ha de contenir l'AAE, cal incorporar en l'equip tècnic redactor professionals amb coneixements i capacitat per integrar adequadament els requeriments ambientals en les decisions del planejament, alhora que contribuiran a redactar els documents restants de l'avaluació ambiental del pla (segona versió de l'estudi ambiental estratègic i document resum).

La present contractació es veu precedida per una altra contractació d'Assistència tècnica a l'ICAEN en l'àmbit de l'avaluació ambiental de plans i programes en la realització del pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya (PLATER) (Exp. núm. ICAEN-2024-00006). Aquesta primera contractació tècnica s'ha vist condicionada per un major volum de treball del previst inicialment, el què també n'ha condicionat els terminis limitant la feina possible a l'elaboració de la primera versió del document d'estudi ambiental estratègic. Així, les tasques del pla han evolucionat durant el període de vigència de la primera contractació tècnica, període en el que s'ha treballat intensament l'adequació ambiental de les decisions tècniques del pla, integració amb biodiversitat i incorporació de les peticions rebudes durant l'exposició pública del document inicial estratègic (DIE) i recollides en el document d'abast (DA).

A partir de 2026, el PLATER entra en una nova fase en la seva tramitació. Un cop elaborat el document inicial i l'estudi ambiental estratègic, es durà a terme la informació pública i la tramitació ambiental i per tant es preveu rebre al·legacions que puguin fer reajustar el seu contingut inicial, abans de l'aprovació definitiva del Pla. Aquesta nova fase és la que requereix un nou suport de naturalesa similar però amb un enfocament especialment centrat en l'anàlisi de les aportacions que es puguin rebre en la fase d'exposició pública i de la tramitació ambiental del pla, que requerirà el suport tècnic especialitzat per a l'actualització i formalització de la segona versió de la documentació ambiental i el corresponent document resum..

Donat que l'Institut Català d'Energia (ICAEN) no disposa del personal ni dels recursos tècnics suficients en aquesta àrea per a dur a terme aquesta tasca, es necessària la contractació d'un assessorament especialitzat en aquesta matèria.

2. ABAST DEL TREBALL

L'àmbit geogràfic del PLATER és el territori de Catalunya i la seva avaluació ambiental estratègica es centrarà en:

- Les zones disponibles d'energies renovables, definides com les zones terrestres necessàries per a instal·lacions de producció d'energia elèctrica amb tecnologia eòlica terrestre i fotovoltaica a terra que es requereixen per tal de satisfer la demanda d'energia elèctrica segons les previsions de la PROENCAT 2050.

- Les zones d'acceleració d'energies renovables, en línia amb el que defineix la DER III (zones amb un impacte ambiental no significatiu, prioritant les zones artificialitzades i ja construïdes, com infraestructures de transport i els seus voltants, abocadors, sòl industrial, mines, masses d'aigua artificials, llacs i embassaments, etc.).
- La infraestructura associada a la xarxa elèctrica necessària per a l'evacuació de l'energia produïda per aquestes instal·lacions d'energies renovables, així com les instal·lacions d'emmagatzematge elèctric amb bateries.

Tal com estableix el document d'objectius i propòsits del PLATER, en quant al seu àmbit d'actuació, pel que fa a la producció d'energia, aquest abordarà només la ubicació en el territori de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica d'origen renovable mitjançant l'eòlica i la solar fotovoltaica, sense analitzar les instal·lacions de producció d'energia renovable tèrmica. Per altra banda, les instal·lacions d'energia renovable situades al mar (fonamentalment l'eòlica marina) quedaran fora de l'abast del PLATER, ja que el seu desplegament en el territori s'atendrà a les directrius que estableixin els Plans d'Ordenació de l'Espai Marí (POEM).

3. OBJECTE DEL TREBALL

L'objectiu principal del present encàrrec consisteix en la continuació i finalització de les tasques associades al procediment d'avaluació ambiental estratègica del PLATER, en les zones que formen part de l'abast d'aquest contracte, incloent l'assistència tècnica en la redacció de tots els documents necessaris que es derivin d'aquest procediment.

En el marc global de desenvolupament dels treballs del PLATER es considera l'AAE des de la perspectiva de ser una eina que ajuda a maximitzar els beneficis ambientals del desenvolupament de les energies renovables, des de la perspectiva ambiental estratègica, al mateix temps que evita o minimitza els possibles efectes negatius. En aquest sentit, cal que l'AAE abordi qüestions estratègiques que no poden ser resoltes en etapes posteriors, com per exemple, en fase d'avaluació d'impacte ambiental de projectes.

Així, aquesta licitació té per objecte la realització de les tasques associades a les fases que resten pendent del procés d'avaluació ambiental estratègica del PLATER, incloent tasques d'assessorament, tal com s'indica a continuació:

1. Elaboració de la documentació associada al procediment d'avaluació ambiental estratègica del PLATER. Aquesta documentació correspon a:
 - els serveis d'assistència tècnica per a l'adequació i actualització de la segona versió de l'estudi ambiental estratègic (EAE) en base a les aportacions rebudes durant la informació pública i consultes de la versió inicial de l'EAE, per poder obtenir la seva versió final per a la seva aprovació definitiva.
 - Suport en l'elaboració del document de resposta a les aportacions i al·legacions de tipus ambiental que es rebin en el procés d'informació pública.
 - la redacció del document resum i qualsevol altre petició de l'òrgan ambiental.

2. Assessorament ambiental estratègic, que caldrà desenvolupar de manera continuada durant tot el termini del contracte, a fi d'assegurar la integració dels aspectes ambientals en el procés d'elaboració del Pla.

4. TASQUES A DESENVOLUPAR

Les tasques encarregades a l'empresa adjudicatària es basaran en els documents previs ja realitzats i que es posaran a la seva disposició:

- El *Document Inicial Estratègic (DIE)*, que conté el marc normatiu de referència, els aspectes ambientalment rellevants als efectes del PLATER, la proposta inicial d'objectius ambiental, l'anàlisi preliminar d'alternatives i l'estimació preliminar dels efectes ambientalment significatius.
- El *Document d'objectius i propòsits* del PLATER, com a primer esborrany del pla, que conté els seus objectius principals i l'abast, la seva vigència i la seva metodologia de treball.
- La documentació associada a les aportacions rebudes en el marc de la Consulta Pública Prèvia elaborada pel propi ICAEN com a òrgan promotor i en el marc de la Consulta del tràmit ambiental.
- El Document d'Abast emès per l'òrgan ambiental.
- La primera versió de l'estudi ambiental estratègic (EAE), conté tots els apartats necessaris d'un EAE.
- La primera versió del PLATER, documents de memòria tècnica, proposta normativa, annexos varis de treballs del pla, incloent la metodologia i els resultats principals.

En base al marc legal, l'adjudicatari serà responsable d'elaborar tots els documents restants que deriven del procediment d'avaluació ambiental estratègica amb el contingut necessari per superar tots els tràmits legals exigits fins a la seva aprovació definitiva, amb el nivell de precisió tècnica necessària, i sens perjudici d'allò que l'òrgan ambiental requereixi i del que resulti dels procediments de consultes i informació pública.

El conjunt de tasques associades al procediment d'AAE, que es descriuen a continuació, s'elaboraran de manera paral·lela i en col·laboració estreta amb l'elaboració del propi PLATER. A aquest efecte, es preveurà un marc de coordinació entre la realització del propi Pla Territorial Sectorial i el seu procediment d'avaluació ambiental estratègica.

A més de les tasques d'assessorament indicades a la clàusula anterior, les tasques específiques que són objecte d'aquest contracte, d'acord amb el que estableix la Llei estatal 21/2013 i la Llei catalana 6/2009, d'avaluació ambiental de plans i programes, i que per tant l'adjudicatari haurà desenvolupar, són les següents:

4.1. Assessorament ambiental estratègic

L'objecte d'aquesta tasca és aportar a l'ICAEN els coneixements en matèria de medi ambient, i procediment ambiental necessaris per analitzar els criteris per a l'avaluació de l'impacte de les energies renovables, i incorporar les aportacions dels experts que participin en l'elaboració del PLATER, debatre les potencialitats i limitacions existents a l'hora de planificar, programar o projectar el territori a diferents escales, des de l'aproximació més general de la planificació i ordenació territorial a l'aproximació més particular dels projectes que formaran part del seu desplegament.

Aquesta tasca inclou la participació del licitador, juntament amb els representants de l'ICAEN, en les reunions amb les diferents unitats del Govern i els consultors externs que participin en l'elaboració del PLATER.

4.2. Suport en l'elaboració del document de resposta a les aportacions i al·legacions de tipus ambiental que es rebin en el procés d'informació pública

D'acord amb la Llei estatal 21/2013 i la Llei catalana 6/2009, l'Estudi Ambiental Estratègic haurà de ser sotmès a consulta de les administracions públiques afectades i del públic interessat, mitjançant un tràmit d'informació pública.

En aquest sentit, l'adjudicatari haurà de revisar, analitzar i valorar, junt amb l'equip redactor, les al·legacions i aportacions de tipus ambiental rebudes en els processos d'informació pública al que serà sotmès l'EAE, així com donar suport a la modificació i elaboració dels documents que formen part de l'expedient d'avaluació ambiental estratègica del pla.

4.3. Tasques de suport i assistència tècnica en la formalització dels documents finals que conformen l'expedient d'avaluació ambiental estratègica complet

Un cop hagi transcorregut el període de consultes sobre la versió inicial de l'EAE s'elaboraran els documents que s'integren dins l'expedient d'avaluació ambiental estratègica complet, l'elaboració d'alguns dels quals forma part d'aquest contracte. Aquests documents a elaborar en el marc d'aquesta licitació són els següents:

- L'EAE definitiu, incorporant les al·legacions i aportacions formulades (i que hagin estat acceptades) en els processos d'informació pública i consultes realitzades. Aquest EAE haurà d'estar en consonància amb la versió final del PLATER.
- Document Resum de l'avaluació ambiental, que formarà part de l'expedient de l'avaluació ambiental estratègica del projecte. Aquest Document Resum haurà d'incloure els següents punts:
 - Descripció de la integració dels aspectes ambientals en la proposta final del PLATER.
 - Descripció de l'estudi ambiental estratègic i de la seva adequació al document d'abast.
 - Descripció del resultat de les consultes realitzades i de com s'han pres en consideració.

- Suport en l'elaboració de l'expedient ambiental complert: on es preveu presentar la versió final PLATER, la segona versió de l'EAE i el document resum.

5. EQUIP DE TREBALL

L'equip de treball haurà d'estar format com a mínim per dues persones, una de les quals actuarà com a Cap de l'equip.

Les persones designades per l'empresa per a formar part de l'equip de treball hauran de garantir la interlocució amb l'equip de l'ICAEN. En aquest sentit, hauran de participar a les reunions, de forma presencial o a distància, si són requerides per part de l'ICAEN per aportar la seva experiència i expertesa.

6. TERMINIS

Les tasques objecte del contracte, descrites en l'apartat anterior, es realitzaran en el termini màxim de 18 mesos des de la signatura del contracte, i com a molt tard fins a 31 de desembre de 2027.

El lliurament dels treballs encarregats es produirà en 6 terminis, el primer 3 mesos després de la signatura del contracte, d'acord amb la següent taula:

	Contingut	Termini previst de lliurament
1r lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	30 de setembre de 2026
2n lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	31 de desembre de 2026
3r lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	31 de març de 2027
4t lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	30 de juny de 2027
5è lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	30 de setembre de 2027
6è lliurament	Informe justificatiu i documentació referent a les tasques realitzades	31 de desembre de 2027

El contractista resta obligat al compliment dels terminis parcials i total associats a l'execució del contracte.

Prèviament, a l'inici de cada trimestre es determinarà un Pla de Treball concret entre l'empresa contractada i l'equip tècnic de l'ICAEN responsable d'aquest contracte, en el que es detallaran les tasques a desenvolupar per part del consultor al llarg del corresponent trimestre.

L'informe d'activitat trimestral que s'entregarà conjuntament amb cada factura, recollirà la informació necessària per valorar si s'ha assolit el Pla de Treball acordat i inclourà les principals dades i indicadors sobre les tasques desenvolupades per l'empresa contractada en el període de contractació corresponent, així com el nombre total d'hores de dedicació.

7. PRESSUPOST DE LICITACIÓ

El pressupost total màxim de licitació per la realització de les tasques assistència tècnica en el procediment d'avaluació ambiental estratègica del Pla Territorial Sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya (PLATER), fase II, serà de 69.420,00 €, sense IVA (83.998,20 €, IVA inclòs).

Aquest pressupost inclou totes les despeses necessàries per a la realització dels treballs encarregats, incloent els desplaçaments que resultin necessaris dur a terme en el territori català i els desplaçaments a les oficines de l'ICAEN per a les reunions periòdiques o per discutir aspectes concrets sobre els treballs desenvolupats i l'evolució dels mateixos.

8. PAGAMENT

S'estableixen sis terminis de pagament distribuïts entre el 2026 i 2027, que es faran efectius en funció del progrés de la realització dels treballs encarregats, prèvia entrega de la factura corresponent i el lliurament d'un informe d'activitat per part de l'empresa contractada i de la documentació específica corresponent a cada actuació que es detalla a la clàusula quarta, així com de l'aprovació i vistiplau dels responsables del seguiment del contracte.

Cadascun dels imports a satisfer, segons el contingut dels treballs parcials lliurats, correspondrà a una sisena part de l'import total d'adjudicació. Prenent com a referència l'import de licitació, els imports a satisfer serien els indicats a la taula següent:

	Import (sense IVA)	Import (IVA inclòs)
1r lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €
2n lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €
3r lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €
4t lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €
5è lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €
6è lliurament	11.570,00 €	13.999,70 €

TOTAL	69.420,00 €	83.998,20 €
--------------	--------------------	--------------------

L'ICAEN realitzarà el pagament contra les factures parcials corresponents a les fites indicades anteriorment, d'acord amb el que estableix l'article 198 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la que es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i mitjançant transferència bancària als 30 dies naturals a comptar de la data de la corresponent factura.

D'acord amb l'article 198 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la que es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, l'ICAEN tindrà l'obligació d'abonar el preu dintre dels 30 dies següents a la data d'aprovació de les certificacions d'obra o dels documents que acrediten la conformitat amb el disposat en el contracte dels béns lliurats o serveis prestats, sens perjudici de l'establert en l'apartat 4 de l'article 210, i si es demorés, haurà d'abonar al contractista, a partir del compliment de l'esmentat termini els interessos de demora i indemnització pels costos de cobrament en els terminis previstos a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.

En tot cas, el contractista haurà d'haver complert l'obligació de presentar les factures davant del registre administratiu corresponent en els termes establerts en la normativa vigent sobre la factura electrònica, en el temps i forma, en el termini de 30 dies des de la data de prestació del servei.

L'última factura del contracte es pagarà un cop emesa l'acta de recepció final dels treballs, prèvia aprovació del treball realitzat per part de l'ICAEN, i mitjançant transferència bancària.

9. MODIFICACIÓ DE LES CONDICIONS DEL CONTRACTE

A fi de permetre l'adaptació de les prestacions del contracte i amb la finalitat d'eliminar la rigidesa que pogués dificultar la consecució dels interessos generals perseguits amb la present licitació i garantir la raonabilitat de les conclusions, sempre que es presentin motius d'interès general i tècnicament justificats, el termini màxim per a la realització de les tasques associades a aquest contracte es podrà incrementar, afectant a qualsevol de les fases del treball, com a conseqüència de l'aparició d'eventuals dificultats en la realització de la resta de tasques per a l'elaboració del PLATER, incloent especialment les que cal dur a terme en l'àmbit de l'anàlisi tècnica de criteris, jurídic, concertació amb els principals actors, etc.

Aquesta modificació del termini màxim per a la realització de les tasques no comportarà una modificació del preu d'adjudicació del contracte.

10. SEGUIMENT DELS TREBALLS I LLIURAMENTS

La coordinació i el seguiment dels treballs realitzats per l'adjudicatari es durà a terme pel Cap de Divisió de Planificació Energètica i el Cap de Programa de Prospectiva, Planificació i Regulació Energètica. Els responsables de la coordinació i el seguiment per part de l'ICAEN realitzaran contínuament l'avaluació del progrés de les tasques encarregades i aprovaran i donaran el vistiplau als treballs lliurats.

L'ICAEN posarà a disposició de l'adjudicatari tota la informació disponible que pugui ser útil en la realització de les tasques encomanades.

Finalment, es designa com a persona responsable del contracte al Cap de Divisió de Planificació Energètica de l'ICAEN qui exercirà les funcions establertes al plec de clàusules administratives.

11. FORMAT DE LLIURAMENT

Les tasques encarregades seran lliurades en idioma català i en format digital editable MS Office o compatible. Els documents o informes que es presentin hauran de ser editables pel processador de textos amb el que treballa l'Institut Català d'Energia, MS Word o compatible i els fulls de càlcul i models de simulació hauran de presentar-se en format MS Excel o compatible a l'adreça electrònica de la persona responsable de l'ICAEN que es facilitarà a l'adjudicatari a l'inici de la prestació del servei així com a la genèrica de l'ICAEN (icaen@gencat.cat).